

POSTANOWIENIE

Dnia 1 lipca 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Małgorzata Gierszon

w sprawie **J.H.**

skazanego z art. 163 § 1 pkt 1 k.k. i in.,

w kasacji obrońcy skazanego

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w dniu 1 lipca 2025 r.,

wniosku obrońcy skazanego w przedmiocie wstrzymania wykonania

wyroku Sądu Okręgowego w Przemyśle

z dnia 5 grudnia 2024 r., sygn. akt II Ka 133/24,

zmieniającego wyrok Sądu Rejonowego w Przemyśle

z dnia 21 grudnia 2023 r., sygn. akt II K 374/19,

postanowił

wniosku nie uwzględnić.

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w Przemyśle wyrokiem z dnia 21 grudnia 2023 r., w sprawie II K 374/19, skazał J.H. za przestępstwo z art. 163 § 1 pkt 1 k.k. w zw. z art. 163 § 2 k.k. i art. 108 ust. 2 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami w zw. z art. 11 § 2 k.k. i za to na podstawie art. 163 § 2 k.k. w zw. z art. 11 § 3 k.k. wymierzył mu karę 10 miesięcy pozbawienia wolności, której wykonanie warunkowo zawiesił na okres roku. Oskarżony został zobowiązany do informowania o przebiegu okresu próby. Na podstawie art. 46 § 2 k.k. Sąd orzekł środki

kompensacyjne w postaci nawiązek na rzecz wymienionych w wyroku osób. Sąd orzekł również o kosztach postępowania.

W wyniku rozpoznania apelacji obrońcy, pełnomocnika oskarżyciela posiłkowego i prokuratora wyrokiem z dnia 5 grudnia 2024 r., w sprawie sygn. akt II Ka 133/24, Sąd Okręgowy w Przemyślu zmienił wyrok Sądu I instancji w ten sposób, że zmienił pkt IV lit a wyroku w ten sposób, że na podstawie art. 46 § 2 k.k. orzekł wobec pokrzywdzonego M. M. obowiązek zapłaty nawiazki przez oskarżonego. W pkt X wyroku dodał, że na podstawie art. 415 § 1 k.p.k. nie orzeka obowiązku naprawienia szkody na rzecz oskarżyciela posiłkowego P. S.A. w W. Oddział w K., w związku z toczącym się innym postępowaniem o to samo roszczenie. W pozostałej części utrzymał wyrok w mocy i orzekł o kosztach postępowania.

Wyrok Sądu II instancji został w całości zaskarżony przez obrońcę skazanego, który zarzucił mu nienależytą obsadę Sądu Odwoławczego z uwagi na fakt brania udziału w składzie orzekającym Sądu Okręgowego w Przemyślu II Wydziału Karnego sędziego powołanego na stanowisko sędziego Sądu Okręgowego w Przemyślu na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa, ukształtowanej w trybie przepisów ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2018r, poz. 3) - co stanowi bezwzględną przyczynę odwoławczą w myśl art. 439 §1 pkt 2 k.p.k. W związku z tym zarzutem skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu w Przemyślu oraz zasądzenie od Skarbu Państwa na rzecz skazanego kosztów postępowania kasacyjnego, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych, ewentualnie zwrot opłaty od kasacji.

Obrońca złożył również wniosek o wstrzymanie wykonania orzeczenia i uzasadnił go zasadnością zarzutu, a także odwołał się do okoliczności faktycznych sprawy.

W odpowiedzi na kasację prokurator podał, że Prokurator Okręgowy w Przemyślu skierował wniosek do Prokuratora Generalnego o zaskarżenie wyroku Sądu II instancji z uwagi na naruszenie prawa materialnego i procesowego, to jest

art. 46 § 1 k.k. i art 415 § 1 k.p.k. Formułowany w kasacji obrońcy zarzut uznał jednak za przemawiający za jej oczywistą bezzasadnością.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Wniosek jest bezzasadny.

Zgodnie z art. 532 § 1 k.p.k. w razie wniesienia kasacji Sąd Najwyższy może wstrzymać wykonanie zaskarżonego orzeczenia, jak i innego orzeczenia, którego wykonanie zależy od rozstrzygnięcia kasacji. Norma ta nie wskazuje wprawdzie przesłanek, od spełnienia których zależy wstrzymanie wykonalności zaskarżonego orzeczenia, ale niewątpliwie winna ona mieć zastosowanie do sytuacji wyjątkowych, wprowadza bowiem wyjątek od zasady niezwłocznej wykonalności prawomocnych orzeczeń, wynikającej z art. 9 k.k.w., zaś prawomocne wyroki korzystają z domniemania ich prawidłowości (*res iudicata pro veritate accipitur*). W orzecznictwie Sądu Najwyższego utrwalone jest przekonanie, że zastosowanie tej instytucji winno być uzasadnione szczególnymi i jednoznacznymi w swej wymowie okolicznościami prowadzącymi do wniosku, że wykonanie kary przed rozpoznaniem kasacji spowodowałoby dla skazanego zbyt poważne, i w zasadzie nieodwracalne, następstwa (zob. post. SN z dnia 18 listopada 2003 r., IV K.K. 347/03, OSNwSK 2003, poz. 2465; post. SN z dnia 22 lutego 2007 r., WO 4/07, OSNwSK 2007, poz. 493). Tego rodzaju następstwa mogą zaistnieć wówczas, gdy już pobieżna analiza kasacji świadczy o jego zasadności.

Taka sytuacja nie zaistniała w niniejszej sprawie.

Z uwagi na wyjątkowy charakter instytucji kasacji i związane z tym procesowe skutki zastosowania instytucji przewidzianej w art. 532 § 1 k.p.k. wstrzymanie wykonania orzeczenia powinno nastąpić tylko wówczas, gdy zasadność złożonej kasacji jawi się jako nieomal pewna. To dopiero może uzasadniać odstępstwo od nakazu bezzwłocznego wykonania prawomocnych orzeczeń. W sprawie niniejszej – nie przesądzając w tym miejscu końcowej oceny zasadności wniesionej kasacji – aż tego rodzaju zaszłość nie wystąpiła. Prawdopodobieństwo uwzględnienia kasacji nie jest na tyle wysokie, by stanowiło to wystarczającą podstawę do zastosowania przywołanej regulacji.

Przypomnieć należy, że zgodnie z uchwałą trzech połączonych Izb z dnia 23 stycznia 2020 r., sygn. akt BSA I-4110-1/2020 (OSNK 2020, z. 2, poz. 7),

„nienależyta obsada sądu w rozumieniu art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. (...) zachodzi także wtedy, gdy w składzie sądu bierze udział osoba powołana na urząd sędziego w sądzie powszechnym albo wojskowym na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa ukształtowanej w trybie określonym przepisami ustawy z 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw, jeżeli wadliwość procesu powoływania prowadzi, w konkretnych okolicznościach, do naruszenia standardu niezawisłości i bezstronności w rozumieniu art. 45 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, art. 47 Karty Praw Podstawowych Unii Europejskiej oraz art. 6 ust. 1 Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności. Z kolei w uchwale I KZP 2/22 z dnia 2 czerwca 2022 r., Sąd Najwyższy potwierdził pogląd przedstawiony w uchwale trzech połączonych Izb. Podniósł wówczas, że „brak podstaw do przyjęcia *a priori*, że każdy sędzia sądu powszechnego, który uzyskał nominację w następstwie brania udziału w konkursie przed Krajową Radą Sądownictwa po 17 stycznia 2018 r., nie spełnia minimalnego standardu bezstronności i każdorazowo sąd z jego udziałem jest nienależycie obsadzony w rozumieniu art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. W związku z tym, bez dokładnego zbadania okoliczności dotyczących procesu powołania SSO X. Y. na stanowisko sędziego Sądu Okręgowego w Przemyślu nie można stwierdzić zasadności podniesionego w kasacji zarzutu. Tego rodzaju zarzut nie ma charakteru zarzutu, którego zasadność wydaje się nieomal pewna.

Mając powyższe na uwadze orzeczono jak w sentencji.

[WB]

[r.g.]